

Oslo, 13.januar 2016

Høring av endringer i barnehageloven – barn med særlige behov

IKO – Kirkelig pedagogisk viser til høringsbrev av 13.november 2015, om endringer i barnehageloven vedrørende barn med særlige behov. Vi takker for anledningen til å gi vårt høringsvar.

Forslag om overføring av bestemmelser knyttet til barn yngre enn opplæringspliktig alder fra opplæringsloven til barnehageloven med enkelte endringer og tilpasninger.

IKO støtter forslaget

Merknader:

Forslaget om overføring av bestemmelser knyttet til barn yngre enn opplæringspliktig alder fra opplæringsloven til barnehageloven gjør barnehagelovverket mer oversiktlig og helhetlig. IKO mener det gjør lovverket mer brukervennlig for barnehagene, for de andre aktuelle instansene, og for foreldre. Det er også mer logisk at rettigheter for barn under opplæringspliktig alder hjemles i barnehageloven, og slik setter rettighetsbestemmelser knyttet til barn med særlige behov i sammenheng med bestemmelser om barnehagens formål og innhold.

Høringsnotatet diskuterer og vurderer om barnets omgivelser skal inngå i sakkyndig vurdering. IKO mener at denne diskusjon er viktig, og bør fortsette også når eller dersom loven trer i kraft. Barnehager som vurderes som gode nok til at barnet kan hjelpes innenfor ordinære rammer, kan også oppleve endringer som igjen vil påvirke omgivelsenes kvaliteter. Endringer i personalet kan for eksempel føre til at omgivelser som var stabile og med kompetent personale ikke er det lenger. Da må barnets behov, og omgivelsene, vurderes på nytt.

Vi er spørrende til om de foreslåtte lovendringene vil føre til en dreining der PP-tjenestens arbeid i barnehagene vi i større grad være i form av kompetanse- og organisasjonsutvikling for å styrke omgivelsene slik at barn som i dag har rett til spesialpedagogisk hjelp i større grad må hjelpes innenfor barnehagens ordinære ressursramme. At vurdering av omgivelser kommer inn i sakkyndig vurdering, må også sees i sammenheng med spørsmålet om PP-tjenestens rolle i barnehagens

kompetanse- og organisasjonsutvikling. Å styrke barnehagene må ikke føre til at barn med rett til spesialpedagogisk hjelp, ikke får det.

Når det gjelder foreldrenes samtykke og involvering forundres IKO noe over høringsnotatets tekst. Formuleringen: «Involvering av barnets foreldre er viktig for å ivareta barnets behov, og sikre at alle forutsetninger ligger til rette...» («Høring av endringer i barnehageloven – barn med særlige behov» s.20) er svak med tanke på at det er foreldrene som har ansvaret for barnets omsorg og ivaretagelse av barnets rettigheter. Barnehagen skal i samarbeid og nær forståelse med hjemmet ivareta barnet. Foreldrene er en selvsagt samarbeidspart, og dette bør gjenspeiles i alle deler av barnehagelovgivningen.

Barnehageloven regulerer det offentlig godkjente barnehagetilbudet. Barn under opplæringspliktig alder som står utenfor det ordinære barnehagetilbudet, kan derfor være svakere stilt enn barn med barnehageplass når det gjelder rett til spesialpedagogisk hjelp. IKO mener derfor at departementet må vurdere om disse barnas rettigheter bør bli ivaretatt av andre deler av lovgivningen, for eksempel gjennom barneloven.

Forslag om fjerning av fritaket i foreldrebetalingen på grunn av vedtak om spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring.

IKO støtter forslaget

IKO mener at fjerning av fritak i foreldrebetaling vil ha betydning for de ikke-kommunale barnehagenes økonomiske rammer når det gjelder å ta inn barn med særlige behov.

I tillegg mener IKO at å fortsette å holde foreldrebetalingen lav, er et godt virkemiddel for å holde presset på barnefamilienes økonomi lavt.

Forslag om krav til at PP-tjenesten skal bistå barnehagene i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling

IKO støtter forslaget

IKO mener at samarbeid og sammenheng mellom ulike instanser for å skape bedre helhet rundt barns liv, er til barns beste. PP-tjenesten har spesialisert kunnskap og kompetanse som barnehagen kan dra nytte av, og motsatt. Derfor vil et samarbeid med PP-tjenesten om utvikling av barnehagen som organisasjon kunne styrke barnehagen. IKO mener det er viktig å presisere at PP-tjenestens kompetanse er, til forskjell fra barnehagens allmennpedagogiske kompetanse, en spesialistkompetanse blant annet med blikk for å forebygge, avdekke, vurdere og hjelpe på problemområder og når noe avviker fra normalområdet. Derfor må også PP-tjenestens og barnehagens rolle avklares med tanke på hva PPT skal bidra til å utvikle, slik at både barnehagen og PPT kan samarbeide som autonome virksomheter, med ansvar for vurderinger og valg innenfor sine områder.

KIRKELIG PEDAGOGISK SENTER

Når PP-tjenesten skal bistå barnehagene i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling, må partene være vår for om arbeidet får karakter av vurderinger eller sakkyndig vurdering av enkeltbarn. Det er avgjørende at man samarbeider med foreldrene, og barns personvern og foreldrenes rett til samtykke må bli ivaretatt.

Forslag om at vedtak om spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring skal gjelde i ny kommune ved flytting frem til denne kommunen fatter et nytt vedtak.

IKO støtter forslaget

IKO mener at forslaget vil kunne føre til større grad av kontinuitet og sammenheng i tilbudet til barn med særlige behov, til barnets beste. Flytting kan i seg selv være en belastende endring i barnets og familiens liv. Rett til at hjelpen vedvarer ved flytting inntil nytt vedtak er fattet, vil kunne bidra til å dempe belastningen, men også bidra til at barnehagen i ny kommune kan ta imot barnet på en best mulig måte.

Forslag om at kommunens tilretteleggingsplikt for barn med nedsatt funksjonsevne skal fremgå direkte av ordlyden i barnehageloven.

IKO støtter forslaget

Ingen merknader

Marianne Uri Øverland
Direktør

Marte Eriksen
Barnehagerådgiver